

i overensstemmelse med den fremgangsmåde, der anvendes inden for andre administrationsgrene ikke har fundet det hensigtsmæssigt i lovgivningen at optage nærmere regler for administrationens tekniske opbygning udover de regler, der er nødvendige til oprettelse af de nødvendige stillinger, og som findes eller vil blive søgt optaget på tjenestemandensloven eller de årlige normeringslove eventuelt bevillingslove.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Da forholdene ikke for tiden gør det muligt i administrativ henseende at sidestille Østgrønlands og Thuledistriktets befolkning med befolkningen i det øvrige Grønland, og da den hidtidige inddeling af Vestgrønland i Sydgrønland og Nordgrønland ved indførelsen af eet landsråd og ved centraliseringen af den administrative ledelse endvidere bliver betydningsløs, foreslås landet nu i administrativ henseende inddelt i Vestgrønland, Østgrønland og Nordgrønland (Thuledistriktet, samt de nord herfor liggende ubeboede områder).

Til § 2.

Den foreslåede bestemmelse giver den fornødne hjemmel for foreningen af de to nuværende landsråd til eet landsråd med udvidede beføjelser og for en afløsning af de nuværende kommuneråd med kommunalbestyrelser for større områder.

Til §§ 3—4.

Den i styrelseslovens § 17 fastsatte indirekte valg måde til landsrådene foreslås ved bestemmelserne i disse paragrafer afløst af regler om direkte valg af medlemmer til det fremtidige landsråd.

Hvad angår valgrets- og valgbarhedsalderen kan bemærkes, at den nugældende aldersgrænse for valgret til de grønlandske kommuneråd er 22 år, hvorimod der for at være valgbar til kommune- og landsrådene kræves en alder af 25 år. Ved at forhøje henholdsvis nedsætte aldersgrænsen for valgret henholdsvis valgbarhed til 23 år har man haft for øje at skabe konformitet med de aldersbetingelser, der ved lov bekendtgørelse af 24. februar 1950 om kommunale valg er fastsat for valgret og valgbarhed til sogneråd og amtsråd i det egentlige Danmark.

Når det endvidere er fastsat, at manglende rådighed over sit bo på grund af konkurs eller umyndiggørelse udelukker fra valgret og valgbarhed, må bemærkes, at dette først vil få praktisk betydning for den indfødte

grønlandske befolkning, når der skabes hjemmel for indførelse af et konkurs- og umyndiggørelsesinstitut i Grønland.

Det samme gælder reglerne om fortabelse af valgret og valgbarhed ved en i Grønland afsagt dom, men bestemmelsen er medtaget, fordi det må forventes, at der ved en kommende grønlandsk straffelov skabes den fornødne hjemmel for fortabelse af valgret og valgbarhed ved dom.

Den foreslåede bestemmelse om de ved en dansk domstol afsagte dommes valgretsfortabende virkning forudsætter, at der i Grønland — under iagttagelse af de i lov nr. 279 af 9. juni 1948 om valg til rigsdagen § 1, stk. 1 a, givne bestemmelser — skal foretages et skøn over, hvorvidt en i Danmark pådømt handling er vanærende i den offentlige mening.

Under hensyn til de særlige grønlandske forhold må man finde det rigtigst, at dette skøn indtil videre i hvert enkelt tilfælde overlades til et udvalg bestående af landshøvdingen, den fremtidige appeldommer og en af landsrådet blandt dets medlemmer udpeget person og ikke som her i landet overlades til de pågældende valgbestyrelser.

Formuleringen af § 4 er i overensstemmelse med § 2 i den ovennævnte lov af 9. juni 1948 om valg til rigsdagen.

Til § 5.

Når det i paragrafens stk. 1 er foreslået, at antallet af landsrådsmedlemmer ikke må overstige 14, er dette sket under hensyn til det i kommissionsbetænkningen side 32—33 udtalte, hvorefter antallet af landsrådsmedlemmer foreslås fastsat til 11, idet man samtidig har haft for øje, at der herved vil være mulighed for uden lovændring at supplere landsrådet med 1 medlem fra Nordgrønland og 1 medlem fra Østgrønland, når forholdene måtte tale herfor, jfr. herved § 25.

Man finder dog, at spørgsmålet om medlemsantallet i landsrådet i overensstemmelse med betænkningens forslag må gøres til genstand for forhandling med de grønlandske landsråd.

Bestemmelsen i § 5, stk. 2, om landsrådsmedlemmernes valgperiode indeholder en ændring i forhold til de nugældende regler, hvor valgperioden er 6 år.

De i § 5, stk. 4, foreslåede bestemmelser om tildeling af tillægsmandater kan først forventes at få praktisk betydning, når der i Grønland måtte opstå politiske partier.

Til § 6.

De i paragrafen stillede forslag er i alt væsentligt i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i loven af 18. april